UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Vltimarvm Volvntatvm, Svccessionvm, & Legitimationum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CXII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96520

Visual Library

...deceſſerint ſine filijs in pupillari ætate, uel qñ- ...uſque ad xxv. annum incluſiuè, ad cuius im- ...mentũ non ſufficiebat, ꝙ alter ex filijs decederet ...filijs, ſed ꝙ ẽt decederet infra xxv. annum, arg. l. ...redi plures cũ alijs. ff. de condi. inſti. Vnde q̃uis ...filia regulariter faceret dictã conditionẽ defi- ...non tñ in hac ſpecie noſtra, in qua nõ fuit ſim- ...appoſita cõditio, ſi deceſſerint ſine filijs, ſed ...dicta additione in pupillari ætate vſq; ad xxv. ¶ Adde, † ꝙ in hac ſpecie fuit adiecta ſim- ...conditio, ſi ambo deceſſerint, quo caſu à lege ...intelliguntur illla uerba ſine filijs d. l. cũ auus, & ...cum acutiſſimi, q̃ uerba ẽt in filia fœmina uerifi...ut illa quoq; faciat illã tacitã ꝯdõnem, ſi ſine ...deficere. d. l. cum acutiſſimi, ubi caſus, & arg. l. ...§. cum aũt. C. de inſti. & ſubſt. ſub cond. fac. ...aũt eſt, qñ fuit hoc modo expreſſa, ſi ſine fi-...ſuperſit perſona, q̃ ex pͥſumpta mẽte filiã, hoc ...ex filio teſtatoris excludat, qm̃ tunc filia ...illã ꝯdõnem deficere non facit: Et, ut colli-...dictis ſcribentium maximè modernorũ in ...auus, & in d. l. cum acutiſſimi, & in d. §. cũ ...ditio illa expreſſa, ſi ſine filijs, & ꝯdõ illa taci...ſubintellecta in multis differunt, quia expͥſ ...oris eſt roboris, q̃ tacita: & ita eo tp̃e, quo Pe...tonius cũ filia deceſſit, tanq̃ illa fecerit dictã ...dõnem deficere, fuit ad totã partẽ, & ad oĩa bo ...Petriantonij patris ſui admiſſa, excluſo Federico ...ſtituto. Amplius igitur non eſt in dubiũ refricã ...an illa fecerit dictã ꝯdõnem deficere, nec ne. Et ...dictis oĩbus iudicio meo remanent reſoluta, q̃ ...Hippolytã ſup. dicta fuerunt. Laus Deo.

SVMMARIVM.

...itioni fideicommiſſariæ inter filios ſimpliciter factæ ineſt ...conditio, ſi ſine liberis, quæ in fœminis ẽt uerificatur, li-...ſtatuto propter maſculos excludantur.

...tio ſi ſine liberis an à teſtatore ſit expreſſa, an à lege ſub-...lecta, non differt, & utroq; modo in fœmina uerificatũ: Sed ...fferant nu. 11. & uide plenius nu. 23. uſq; ad num. 26.

...natus ex filia grauati ſub conditione, ſi ſine liberis, ſub-...tum excludit.

...tio, & excluſio in materia priuatiua, & excluſiua non ...cuntur ab eo, quod non eſt in diſpoſitione expreßum.

...rationis ſimilitudo, aut maioritas adeßet nu. 29.

...fœminæ grauati quando excludant ſubſtitutum patruũ, ...ſtatuto excludente illas à ſucceſſione, & nu. 27.

...ceſſione ab inteſtato attenditur proximitas eius, qui ulti-...deceſſit, de cuius hæreditate agitur.

...tio, ſi ſine filijs, uel liberis merum factum continet.

...tio l. cum acutiſſimi C. de fideicom. locũ habet, ẽt ſi unus ...alteri filio ſubſtituatur. Quod declara, ut nume. 30.

...appellatio in contractibus fœminas non continet, ſe-...in appellatione liberorum.

...pendentia ſubſtitutum ſub conditione filiorum exclu-...ad alienum commodum.

...tio tacita à lege ex præſumpta mente ſubintellecta ma-...ex coniecturis interpretatur, quàm diſpoſitio expreßa.

...tio, ſi ſine liberis à teſtatore expreßa quandoq; ſolum ma-...continet ex coniecturata mente teſtatoris: Et quomodo ...coniectura ſumatur, & nu. 16.

...toris diſpoſitio in dubio intelligitur ſcḋm ius cõe, uel ſtatutũ.

...teoſis conceßa pro ſe, & filijs maſculis, & fœminis intel-...tur conceſſa pro maſculis, & fœminis ſimul, niſi ſtatutum ...maſculos fœminis præferret.

...appellatio ſororem non comprehendit, ſi à ſtatuto exclu-...propter fratres à ſucceßione fratris defuncti.

...ex filio multo magis excluſa cẽſet̃, filia ꝓpria excluſa.

Teſtatoris uoluntas ex coniecturis declaratur.

Verba licet offendere, atque reſtringere, ut ſeruiatur menti, quæ, ſatis eſt, ut ex coniecturis appareat.

19 *Agnationis, & familiæ conſeruationis fauor q̃uo præſumatur.*

20 *Filiorum appellatio fœminas non continet, ſi prius teſtator de filijs cum adiectione maſculinitatis mentionem fecerit.*

21 *Nepos ex filio qñ præſumatur magis dilectus, quàm filia.*

22 *Prorogatio cum ijſdem qualitatibus, eademq; forma, et natura fieri debet.*

23 *Conditio expreſſa eſt maioris potentiæ, quàm tacita.*

24 *Conditio, ſi ſine liberis, tacitè à lege ſubintellecta requirit liberos verè ſuccedere, ſecus in expreſſa à teſtatore, Niſi contraria uoluntas appareret.*

25 *Conditio, ſi ſine liberis, quoad naturales refert, an fuerit expreſſa, uel ſubintellecta, ſecus eſt quoad filiam fœminam.*

26 *Filia excluſa à ſucceſſione inteſtati non cenſetur excluſa à teſtamentaria.*

28 *Succeßio teſtatoris, & non grauati attenditur in coniecturanda mente teſtatoris.*

29 *Extenſio fit in materia priuatiua, & excluſiua ex ſimilitudine, & maioritate rationis ad alium caſum priuatiuum.*

31 *Adminiſtrator quilibet rei alienæ, uel communis adminiſtrationis rationem reddere debet.*

32 *Frater tenetur reddere rationem adminiſtrationis bonorum cõmunium alteri fratri.*

33 *Adminiſtrationis redditio non ſemel tantum, ſed iterum, atq; iterum facienda eſt.*

34 *Adminiſtrationis rationem reddere duo in ſe continet.*

35 *Fructuum conſumptorum ratio in adminiſtratione reddẽda eſt habenda, ac reſtitutio facienda.*

36 *Statutum odioſum, & à iure cõi exorbitans, alteriq; pͥiudiciale ad caſum ſub eius uerbis non cõprehenſum non extenditur.*

37 *Cõia bona nõ ſunt propria, & pͥcipua alterius, ſed ſcḋm quid.*

38 *In ſtatutis exorbitantibus, & maximè præiudicialibus, damnũque tertio inferentibus uerba proprijſſimè, et ſtrictiſſimè ſunt intelligenda.*

39 *In ſtatutis uerba ſequentia ex præcedentibus declarantur.*

40 *Extenſio cum ijſdem qualitatibus intelligitur.*

EPITOME.

Filia fœmina non facit deficere conditionem, ſi ſine liberis, tacitè ſubintellectam à lege, ſi unus ex hæredibus ſolum cum filia fœmina decedat, quando teſtator filios maſculos hæredes inſtituerit, & inuicem per fideicommiſſum ſubſtituerit, filiabus uerò ſolum certum quid reliquerit, & in loco extet ſtatutum excludens filias, fœminas à ſucceſſione ab inteſtato propter maſculos.

Hæres illius, qui bona aliena, vel communia adminiſtrauit, tenetur reddere rationem adminiſtrationis, ſicut ipſe defunctus.

Statutum diſponens, ꝙ pro fructibus uxorum, uel fratrum, aliorumve conſortum in communione habitantium, quorum aliqui bona propria, & præcipua habuerint, non competat actio, locum nõ habet in bonis inter ipſos communibus.

CASVS CONSILII.

Teſtator in ſuo teſtamento filiæ ſuæ mille ꝓ dotibus ſuis, & centum libras pro mobilibus, & parafrenalibus, & pro omni ſua legitima, ac pro omni eo, & toto &c. iure inſtitutionis reliquit: Deinde uniuerſales hæredes Franciſcũ, & Iuſtum eius filios ſibi inſtituit, eoſq; inuicem ſubſtituit, uulgariter, pupillariter, & per fideicõmiſſum. Et ſi ambo in pupillari ætate, uel quandocunq; ab inteſtato ſine filijs legitimis, & naturalibus ex legitimo matrimonio procreatis decederent, Ludouicã eius filiam pro una quarta parte, & Carolũ, ac Georgium fratres ſuos pro duabus quartis, & filios, ac filias ſororũ ſuarum pro alia quarta parte in ſtirpes,

& non in capita ſubſtituit, ueluti in ſuo teſtamento latius continetur. Poſt mortē teſtatoris primo deceſſit Franciſcus cum duabus dumtaxat filiabus, q̄ patri ſuo hæredes extiterunt, Quæritur, an dictæ filiæ Franciſci, & ſic neptes teſtatoris quoad partem Franciſci patris ſui excludant Iuſtum alium filium, ut ſupra, ſubſtitutum, & conſequenter utrum illæ faciant deficere conditionem à lege in hac ſubſtitutione fideicommiſſaria tacitè ſubintellectā iuxta l.cum auus.ff.de condi.& demon.l.generaliter.§.cū autem.C.de inſtitutio.& ſubſti.ſub condit. fact.& l. cum acutiſſimi.C.de fideicom.

CONSILIVM CXII.

HAec eſt ardua, & difficilis quæſtio, & de iuris apicibus, ut dicūt Pau.de Caſt.Cuma.& Aret. in l.1.C.de condit.inſertis, & idem Paul.in conſi.79. ſm antiquum numerum, uel ſm nouā impreſſionem eſt conſi.406.incip.caſus iſte frequenter in 2.lib.quā latiſſimè dn̄s meus Soci.examinat in d.l. cū auus in 3.q.prin.& in l.hæredes mei.§.cum ita col.pen.ibiq; Alex.col.3.ff.ad Trebel.& idem Soci.in conſil. 182. lib.2.Et in hoc artic.q̄ plurima conſilia & collegiorum, & doctorum tàm antiquorum, q̄ modernorū reperiūtur: Quare, ne in tam magno pelago naufragium patiar, Deus os meum aperiat, ut ueritatem annunciem. Rem ipſam itaq; aggrediendo, dicendum eſſe vr̄, ꝙ filiæ Frāciſci excludant Iuſtum aliū
1 teſtatoris filium ſubſtitutum, † quia cum inter ipſos filios inſtitutos facta fuerit ſimplex ſubſtitutio ad inuicem per fideicommiſſum, ſequitur, ꝙ ea ſubſtitutio, cuius caſus euenit, cuiq; locus, adita hæreditate in caſu noſtro, eſſe poteſt iuxta.l. precib.C.de impu. & alijs ſubſti.cenſeri debet facta ſub illa tacita conditione, ſi deceſſerint ſine liberis, ut d.l. cum auus, quorum appellatio filias, & deſcendentes etiā per filiam continet l.1.C.de condit.inſertis, & in d.l. cum acutiſſimi, Sed Franciſcus deceſſit cum filiab. fœminis, ergo ſubſtitutio euanuit, propter illam cōditionem, ſi ſine liberis tacitè a lege ſubintellectā, & conſequenter Iuſtus ſubſtitutus dicitur eſſe excluſus d.l.cum auus cum ſimilibus. Quod procedit, etiam ſi in loco extaret ſtatutum, quod filias fœminas, & neptes propter maſculorum exiſtentiam ab inteſtato excluderet, ut ex pluribus rationibus uoluit Do.meus Soc.in d.l.hæredes mei.§.cum ita col. penul.& in d.conſi.ſuo 182. cuius argumenta aliter
2 non refero. ¶ Secundo † præſuppoſito differentiā non eſſe, an conditio illa, ſi deceſſerit ſine liberis ſit expreſſa à teſtatore, uel tacitè à lege ſubintellecta, quia lex illam ſupplet, tanquam plus dictum, & minus ſcriptum d.l.cum auus, & d.l.cum acutiſſimi, ut uolunt Imola, Alexander, & magis cōmuniter ſcribentes in l.ex facto §.ſi quis rogatus ff. ad Trebellia. quicquid Bar.ibi dixerit, qui in hoc reprehenditur, ut inquit Imo.in d.§.ſi quis rogatus, ita arguitur; qn̄ hęc conditio, ſi deceſſerit ſine liberis, eſt à teſtatore expreſſa in fideicommiſſo facto filio, ea dr̄ deficere, non modo ſi grauatus mortuus ſit cum filijs maſculis, ſed etiam cum filiabus fœminis, ſeu per fœmininam lineam deſcendentib.l.1.ubi plene habetur, C. de condi.inſer.& hoc eſſe veriſſimum dicunt Ioan. And.Antonius, Petr.de Anch.& Card. in c.Rayn.ꝑ illum tex.extra de teſta.Alex.in conſi.55.lib.3.Ful.in d.l.1.& in conſ.18.& 38.Ergo idem dicendum eſt in caſu, quo talis conditio non fuiſſet à teſtatore expreſſa, ſed à lege ex coniecturata mente teſtatoris tacitè ſubintellecta, cum tanquam dicta, & expreſſa à teſtatore ſubintelligatur d.l. cum auus, ut etiam tunc filiæ fœminæ, atq; earum deſcendentes excludant ſubſtitutum, qui etiam eſſet de deſcendentibus teſtatoris d.l.cum acutiſſimi cum alijs. Et hoc argumento utitur Soc.in d.§.cum ita colu.penul.&
3 in dicto conſi.182. Quòd † ſi propter nepotes natos ex filia grauati ſubſtitutus excluditur d.l.1.quanto magis propter filiam excludi debet, quæ eſt proximior, argum.l.ſi uiua matre.C.de bon.maternis. ¶ Et ſi diceretur, ꝙ ex quo teſtator excluſit filiam propriam à ſucceſſione, eamq; minus dilexit, quam Iuſtum filium, quem uniuerſaliter hæredem inſtituit, atq; ſubſtituit, ſequitur, ꝙ ipſas neptes minus dilectas magis excludere uoluerit argum.d.l.ſi uiua matre, & per hanc rationem doctores tenentes, & conſulentes contrarium moti fuerunt, ad hoc uidetur poſſe reſponderi, hanc conſequentiam non
4 procedere, † quia in materia excluſiua, & priuatiua quod nō eſt expreſſum in diſpoſitione, excluſionē, & priuationem non inducit, ut not.Bald.in auth.ex teſt.C.de ſecu.nup.qui adducit tex.in §.cum igitur in auth.de non eligen.ſecun.nup.ibi non eſt lex aliquid tale dicens, facit l. at ſi quis §. diuus.ff.de religioſis, & ſumptibus funerum, gl.in c.cum uos de officio ordin.& in ſumma 15.q.8.& Alex.in conſ.107. col.pen.lib.1.Cum ergo teſtator in ſuo teſtamento neptes ab huiuſmodi bonis fideicommiſſo ſubiectis non excluſerit, neque de illis mentionem fecerit, ſequitur, ꝙ illas excludere noluit; Nec nos igitur dicamus eas eſſe excluſas, arg.l.ſi ſeruum §.nō dixit prætor.ff.de acq.hæred. Et ita in his terminis a quibuſdam conſultum fuit, ut licet uidere in conſilio poſito inter conſi.Alex.num.53.in lib.4.¶ Præterea
5 & tertio † ad hoc, vt filiæ grauati non faciant deficere illam cōditionem, ſi deceſſerit ſine filijs, & ſic nō excludant ſubſtitutum propter diſpoſitionē ſtatuti excludentis fœminas à ſucceſſione ab inteſtato, cui teſtator ſe uoluiſſe conformare vr̄, iuxta traditā per Bar.& Alex.& doct.cōiter in l.hæredes mei.§.cum ita.ff.ad Trebel.requiritur, ꝙ filiæ hæredis grauati ꝑ ſtatutum, ut ſupra, excludantur à ſucceſſione ab inteſtato patris ſui grauati propter patruum ſuū, itaq; attendatur ſucceſſio ab inteſtato ipſius grauati, nō autem ipſius teſtatoris, ut quia ſtatutum extet, q̄ filiæ fœminæ non poſſint ſuccedere ab inteſtato ꝑ fratrem, defuncti, ſeu agnatos uſq; ad certum gradū, nam tunc ex quo filiæ fœminæ à ſucceſſione patris ſui excluduntur ab inteſtato propter agnatos, uel fratrem patris, non debent patruum ſuum ſubſtitutum excludere à fideicōmiſſo facto illarum patri, & ita propriè loquitur Paul.Caſtr.in d.conſi.ſ.alias 406.caſus iſte frequenter in 2.li.itaq; refert, ac ſequit Philippus Corn.in conſil.55.& in conſ.177.col.pen. vol.1.facit id, ꝙ voluit Soc.in d.l. cum auus col.6. referens ſe in hanc ſn̄iam.conſuluiſſe, ꝙ ſi filia fœmina fuerit hęres inſtituta ab ipſo grauato, tūc illa ſubſtitutum excludit, & facit ꝯdōnem deficere, quia licet à ſtatuto ſit ꝓhibita à ſucceſſione ab inteſtato, non tn̄ à ſucceſſione ex teſtō: facit ēt in terminis, qđ uoluit idem Soc.in conſ.74.in fi.3.col. cum ſeq. lib.4.ac ēt in conſ.55.li.3.ſcribendo ſe conſilijs quorundam excellentiſſimorum doctorū, ꝙ licet extet ſtatutum, ꝙ filij maſculi excludant filias fœminas ab inteſtato, tn̄ in caſu, quo filius eſſet grauatus per fideicommiſſum, ſi deceſſerit ſine filijs, ſeu liberis, tunc filiæ fœminæ faciunt deficere condōnem, & ſuum patruum ſubſtitutū excludūt, cum ſtatuto cautum non ſit, ꝙ filiæ fœminæ excludantur à ſucceſſione ab inteſtato ꝑꝑ patruum: Mouetur autem Soc. hac rōne, nam ſi uoluntas teſtatoris fideicommiſſi

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN

ſum facientis exiſtimatur eſſe conformis diſpo
ſioni ſtatutorum patriæ ſuæ, vt eodem ordine re-
guletur,quo ſucceſſio ab inteſtato ordinatur, vt p
Alex.& alios in d.§.cum ita, ergo filiæ fœminæ
debent excludere a fideicommiſſo patruum ſubſti
tutum,& facere deficere conditionem illam ſi de-
ceſſerit ſine liberis,† cum ab inteſtato attendaſ pro
ximitas eius,qui vltimo loco deceſſit, de cuius ſuc
ceſſione agitur l.2.§.legitima.ff.de ſuis,& legi.eodē
igitur dici,& conſiderari debet quoad effectū
ſuccedendi in fideicommiſſo: & per hanc rōnem
determinat filiam fęminam grauati excludere
patruum ſubſtitutum:Secus ergo eſſet,ſi filia
excluderef à ſucceſſione patris ſui ab inteſtato pp
exiſtentiam non mō filiorum,& ſic fratrum ſuorū,
ſed pp patruum fratrem patris ſui.Verum in ter-
minis noſtris,& in Regii ciuitate non reperitur ſta-
tutum excludens filiæ fęminas à ſucceſſione patris
pp patruum,uel alium agnatum,ſed ſolum pro-
pter filios,& liberos maſculos ſui patris,vt in ſtatu-
to ſub rubrica,qui ſuccedere debeant ab in
teſtato,ergo ſumus in caſu,in quo filiæ fęminæ ip-
ſius grauati faciunt deficere ↄdōnem,ſi deceſſerint
ſine liberis:& hęc eſt ſubtilis conſideratio,per q̄ re
ſpondetur p̄allegato conſi.Pauli Caſt.&opinioni il
lorum,qui voluerunt,filias fœminas grauati nō ex-
cludere patruum ſubſtitutum,ſtante ſtatuto,ꝙ filiæ
fœminæ ſuccedere non poſſint,ſtantibus filijs, ſeu li
beris maſculis,& deſcendentib. per maſculinum li
neam,vt in caſu nr̄o. ¶ Quarto ſic arguitur,† in con
ditione illa adiecta fideicommiſſo,ſi deceſſerit ſine
filiis,ſeu liberis,merum factum conſideratur, vcȝ,
quod de facto liberi,& filij extent l.filiusfam.§.cum qs
ff.de leg.1.vbi ad hoc,vt ↄdō deficiat,ſatis eſt, ꝙ ex-
tent filij,ſeu liberi,q̄uis non ſint, ſed potuerint eſſe
hæredes ex teſtō,uel ab inteſtato,vt ibi p gl.Bart.&
alii,et facit tex.in l.minus ff.de cond.&demon.Sed
in terminis nr̄is,in quib.illa ↄdō,ſi ſine liberis,ſubin
telligitur d.l.cum acutiſsimi, ſuperſunt filiæ fœmi-
næ,q proprię ſunt de liberis d.l.1.C.de cond. inſer.l.
non eſt ſine liberis ff.de uerb.ſign.Bald.et Alex.in l.
ſi hac infra ſtatim alleganda,ergo ad hoc,ut iſta
conditō ſi ſine liberis deficiat,ſufficiet,liberos de fa-
cto extare,q̄uis non ſint hæredes, neq; de facto pp
patruum ſuccedant,quia ſaltem ex teſtō ſuccedere
potuiſſent,ſi a patre eſſent hęredes inſtitutæ, ad tra-
dita per Soc.in d.§.cum ita col.ult. ¶ † Quinto fa-
cit doctr.Bal.in d.l.cum acutiſſimi C.de fideico.qui
concludit,diſpoſitionem illius tex.(inquātum vult
vt pater filium ſuum inſtituat,ipſumq; grauet ſim
pliciter de reſtituendo,ſubinteligaſ tacitè illa con
ditio,ſi filius deceſſerit ſine liberis,) hr̄e locum, ēt
ſi unus ex filijs ſubſtituatur alteri filio, adeò ꝙ non
ſolum nepos,ſed & neptis ex filio grauato condi-
tionem illam faciant deficere ad excluſionem pa-
trui ſubſtituti, vt expreſsè probatur ex ſui gn̄alitate
in d.l.cum auus,iuncta d.l. cum acutiſſimi ſ̄m Bald.
et idem eſt de mente Ful.in d.l.filiusfa.§.cum qs
ꝙ illius uerba conſiderantur à Soc.in d. l.hęre-
des mei §.cum ita in ult.col.& in d.conſi.182.lib.2.
Sexto † accedat doctr.Alex.qui multos concor-
dantes allegat,in l.ſed ſi hac §.liberos.ff.de in ius uo
cando,& in conſi.80.in ult.col.li.1.uiſo &c. ꝙ q̄uis ap-
pellatione filiorum ſimpliciter non comprehēdan
tur fęminę in ↄ̄ctibus,et in alia materia reſtringibi-
li,in quib.maſculinum non concipit fęmininum,
vt per Arch.in c.ſi quis ſuadente 17.q.4.cum maſcu
linum non concipiat fęmininum ex proprietate ſer
monis,nec ex interpretatione uerbi, ſed ex ui rō-
nis,ut colligitur ex uerbis Bar.in l.1.in fin.ff.de pec.
per l.fi.§.hoc ſenatus ff.ad Macedon. Fulg. in conſi.
18.& 38.in fi.vt uoluit ēt idem Bar. in l. uerbum §.ſi
quis.ff.de uerb.ſigni.tn̄ liberorum appellatione nō
ſolum in ultimis uoluntatibus,ſed ēt in contractib.
comprehenduntur maſculi, & fœminæ, vt ibi per
Alex.et alio,et facit l.non eſt ſine lib. ff.de uerb.ſig.
& l.1.C.de cond.inſer.ubi conditio liberorum,quæ
uerè,ꝓpriè,et ſpecifice debet adimpleri, l. meuius,
l.qui hæredi ff.de cond. & demon. adimpletur non
ſolum in deſcendentibus maſculis, ſed ēt in filia-
bus,& per fęminam deſcendentib. At ubicunque
filius eſt grauatus ſimpliciter per fideico. ſubintelli
gitur illa conditio,ſi ſine liberis deceſſerit, non aūt
ſi ſine filiis d.l.cum acutiſſimi, ergo liberorum ap-
pellatione filiæ,& deſcendentes per fęminam con-
tineri diceſ: Quo fit,vt in caſu noſtro,in quo ſub-
ſtitutio fideicommiſſaria inter filios teſtatoris inui
cem ſimpliciter facta fuit ſub hac conditione taci-
ta,ſi ſine liberis, ea defecerit ex eo, ꝙ alter ex filiis
inſtitutis cum filiab.fęminis deceſſit, ueluti in ter-
minis uoluit ēt Socy.in d.§.cum ita col.pen.& ulti.
& in d.conſi.182.in 2.uol.ubi alia quoque rōne mo-
tus fuit,videlicet, ꝙ filius naturalis ipſius grauati,
qui aliàs non pōt uniuerſaliter ſuccedere, facit de-
ficere illam tacitam conditionem,ſi deceſſerit ſine
liberis l.generaliter §.cum autem C.de inſtitut.ſub
cond.fac.& habetur in l.ex facto §.ſi quis rogatus ff.
ad Treb.& in c.in præſentia de probat.ibiq; ſcribē.
ergo magis filia fœmina legitima, & naturalis ip-
ſius grauati illam deficere faciet, nam quamuis per
ſtatutum excludatur à ſucceſsione ab inteſtato, qn̄
adſunt filii,& ſic fratres ſui,tn̄ non excluditur,quan
do ea ſola eſſet,neque cum fratribus ſuis concurre
ret,uel eſſemus ſucceſſione teſtati,vt per Soc. in di-
ctis locis ex pluribus ab ipſo allegatis: Vnde ſi natu
ralis,qui ab inteſtato de iure excluditur l.fina.& per
totum C.de natura.lib.facit deficere illam tacitam
conditionem,atque ſubſtitutum excludit,a fortio-
ri filia fęmina, quæ licet non ſit hæres, tamen eſſe
poteſt,arg.tex.cum ibi not.in d.l.filiusfami. §. cum
10 quis ff.de leg.1.¶ Septimo † uentris pendentia non
admittit,immo excludit ſubſtitutum ſub conditio
ne filiorum non tantum ad ſui fauorem l. ſed & ſi
ff.ad Treb.l.iubemus §.ſin autem C.eod. titu.ſed ēt
ad commodum alienum l.ex facto §.ex facto cum
glo.ff.eodem,ergo pari ratione exiſtentia filiæ hoc
operari debet,cum uenter ita fęminam, ſicut ma-
rem parere poſſit l.ſi ita ff.de libe.& poſthu. ¶ Octa
uo teſtator ante ultimam ſubſtitutionem, de qua
habetur ſermo,in multis partibus eiuſdem teſtamē
ti,de filiab.& fęminis fecit mentionē, ergo ex hoc
videtur,teſtatorem uoluiſſe ēt in illa tacita condi-
tione ſubintellecta fęminas contineri debere.&præ
ſertim quia hæc coniectura ita ſumpta concordare
uidetur cum diſpoſitione iuris cōis uolentis, ꝙ illa
conditio,ſi ſine liberis,à lege ſubintellecta non ſo-
lum maſculos, ſed etiam fęminas comprehendaſ
d.l.cum acutiſsimi.Poſtremo qn̄ teſtator loqui uo-
luit de maſculis,expreſsit hoc uel per iſtam dictio-
nem maſculis,uel p illam hæredib. ergo ubi hmōi
non expreſsit dictiones,tunc fęminas excludere no
luiſſe vr̄,immo illos includere,argumento c.ad au-
dientiam cum ibi not.extra de decimis,& l.ſi ſeruū
§.non dixit prætor ff.de acq.hæred.ſed in illa condi
tione ſubintellecta,ſi ſine liberis,quæ à teſtatore di
cta,& expreſſa cenſetur d.l.cum auus,non poteſt di
ci à teſtatore, nec ex ſua mente comprehenſa illa
dictio maſculis,quia uerificatur in omnib. deſcen-
dentibus etiam fęminis d.l. cum accutiſsimi, hæc
etiam in illa dici poteſt expreſſa, uel adiecta ea

dictio hæredib.cum liberi ēt, qui nō ſunt hæredes,
ſub illa comprehendan͛d.l.filiusfa. §.cum quis cū
ibi not.ff.de leg.1.ergo inferꝭ, ꝙ teſtator in caſu oc-
currenti ſub illa ↄdōne tacita ſi ſine liberis,non ma-
ſculos tm̄, ſed ēt fœminas comprehendere voluit.
¶ Plura alia fundamenta ꝓ hac parte refert inſignis
præceptor meus Soc.in d.l.cum auus in 3.q. princi.
qui hunc articulū pleniſſimè diſcutit, cuius verba
inſpici poſſunt.Et hanc opinionem multi docto.in
conſiliis,atq; lecturis ſuis ſequuti ſunt, inter quos
fuit Soc.in d.§ cùm ita,& in d. conſi. 182. in 2.vol.
Corn.in conſi.91.li.1.& idem in d.l.j. C. de cond.in-
ſertis,qui dixit,ꝙ ſtante ſtatuto, ꝙ filia fœmina nō
ſuccedat extantib. maſculis, tn̄ filia fœmina faciat
deficere tacitam illam conditionem, ſi deceſſerit
ſine liberis adiectam ſubſtōni factæ inter filios ma-
ſculos teſtatoris,ueluti ēt conſuluit Collegium Pe
ruſinum,ꝙ conſiliū penès me habeo,ſimiliter Col-
legium Auinionenſe, & ferè oēs doctores Bono-
nienſes,& dicit Pau.de Caſt.in conſi.79.aliàs 406.&
in d.l.1.C.de cond.inſer.ꝙ pp conſilia ꝯria, q̄ hinc
inde pro utraq; parte ab excellentiſſimis doctorib.
clariſſimiſq; collegiis emanarunt,ipſe amplius con
ſulere noluit,niſi precib.q̄ plurimorum deuictus in
quadam cā fuiſſet,vt inquit in d.conſi.79.ubi quan-
dam diſtinctionem poſuit, q̄ veriſſimam eſſe arbi-
tratus eſt,de qua infra dicetur. ¶ Præmiſſis tn̄ non
obſtantibus, ꝓut in caſu nr̄o rectè conſideranti nō
obſtant,ꝯriam ſn̄iam puto eſſe veriorem, ꝙ filiæ di
cti Franciſci illam ↄdōnem, ſi deceſſerint ſine libe-
ris,tacitè à lege ſubintellectā deficere non faciant;
11 Et ad hoc primo præſuppono, † ꝙ in diſpōne, uel
conditione tacita, q̄ ex p̄ſumpta mente teſtatoris
introducta eſt,magis cōiectura ſumiꝭ ex alia p̄ſum
pta,& coniecturata mente,q̄ in diſpōne, uel ↄdōne
ſpecialiter,atq; expreſsè facta,quia in habentib.ſym
bolum facilior eſt tranſitus l.in rem §.item quæcun
que ff.de rei uend.uerſi.non idem &c.c. ꝙ in dubiis
cum gl.de conſecra.eccleſiæ,vel alta. Propterea lex
plenius,&pinguius interpretatur illam ↄdōnem,ſi ſi
ne liberis,ab ipſa lege ſubintellectam, de qua in d.l.
cum auus,q̄ à teſtatore expreſſam, ut colligitur ex
tex,cum ibi not.in l.gn̄aliter §.cum aūt,& ibi doct.
C.de inſti.& ſubſtitut.& per Bar. in l.ex facto §.ſi qs
rogatus ff.ad Treb.per canoniſtas in d. c. in p̄ſentia
de probatio.d.l.cum acutiſſimi,nec non in d.l.cum
auus,inquantum faciunt aliqualem dr̄iam inter cō-
ditionem,ſi ſine liberis à lege tacitè ſubintellectā,
& illam,q̄ uerbis teſtatoris expreſſa fuit,arg.l.in cō
ditionib.iuncta l.cōditiones, quæ extrinſecus cum
ibi not.ff.de cond.& demon. ¶ Secundo præſuppo-
12 no,† ꝙ illa ↄdō,ſi ſine liberis,expreſsè adiecta ſubſti
tutioni fideicommiſſariæ ſui natura intelligiꝭ de fi-
liis,& filiab.alijsque deſcendentib.ut in d. l. 1. C.de
cond.inſer.& in l.non eſt ſine liberis ff.de uerb.ſign.
cum vbiq; not.&non ſolum per filios maſculos ex
tantes,eorumq; deſcendentes, ſed ēt per filias fœ-
minas, & illarum deſcendentes deficere cenſetur,
vt in dictis iuribus:Qn̄que tn̄ ſolum in filiis, & de-
ſcendentib.maſculis grauati uerificatur, ut fatenꝭ
doctores quaſi oēs,& p̄ſertim Paul. Caſtr. Cuma. &
Mod.in d.l.j.Alex.in d.l.hæredes mei §.cū ita,Socy.
in d.l.cum auus, & multi doctores conſulentes in
multis ſuis,diuerſiſq; conſiliis, qn̄ ex coniecturata
mente teſtatoris colligi poſſet:Quæ mentis conie-
ctura ſumitur,qn̄ in loco ſtatutum extaret, per qđ
filiæ,& deſcendentes per fœminam ab inteſtato ex
cluderentur à deſcendentib.maſculis,& per maſcu
los,nam ex diſpoſitione dicti ſtatuti illa ↄdō,ſi ſine
liberis,ſolum in maſculis,& ꝑ maſculum deſcendē
13 tibus,& non in fœminis uerificaretur:† cum in du
bio veriſimile ſit teſtatorem rōne conſeruādę agna
tionis voluiſſe ſe in illa ↄdōne ↄformare cū ſtatuti
diſpoſitione iuxta no.per Cyn.in l.j.C.de adult.& p
Bald.in l.maximum vitium C.de libe.pręt.vt uoluit
Pau.de Caſt.in d.conſi.79.& faciunt,q̄ hn̄r pereun-
dem Paul. & Fulg.in in l.ſi uiua matre C. de bonis
matr.& Pau.Caſtr.& Cum.in d.l.filiusfa.§.cum quis
ff.de leg.1.& dicit Pet.de Anch.in cōſi.119.in Chri-
ſti noīe amen,pro clariori deciſione in fi. ꝙ diſpō
teſtatoris in dubio declarationem, & intellectum
recipit,vt illud idem uoluiſſe videatur,ꝙ lex in ſuc
ceſſione ab inteſtato diſponit,arg.l.ſi duo ff.de acq.
hæred.& l.Gallus §.quidam rectè ff. de lib. & poſth.
ſm̄ unam lect. glo.ibi in quinto exemplo, vbi ſi in-
ſtituo filium,et nepotem ex eo,videor inſtituere or
dine ſucceſſiuo,ſicut ab inteſtato erant ſucceſſuri:
Et iō Bal.in l.precib.C.de impub.& alijs ſubſtō.col.
13.uerſi.procedo ulterius &c.dicit,ꝙ teſtator fingiꝭ
cogitare illud idem,ꝙ lex diſponit per d.*l.ſi duo*,
idem uoluit Salic.in auth.item hæreditas C. de bo-
nis,quæ libe.Sed ſtatutū dr̄ eſſe ius cōe in loco ſuo
l.oēs populi ff.de iuſt.& iur.§.ius aūt ciuile Inſtitut.
de iure naturali gentium,& ciui.ergo diſpō teſtato
ris in dubio debet intelligi,ac interpretari, ꝑut ſta-
tuta diſponunt:Hinc dicit Imo.in l.fi.ff. de cond.&
demon.ꝙ ſi teſtator grauauit filium ſuum, ſi deceſ-
ſerit ante,quàm adminiſtrare poſſit,quamuis de iu-
re cōi intelligatur,ſi deceſſerit ante xxv. annum d.
l.fi.tn̄ ſi ex forma ſtatuti concederetur libera admi-
niſtratio cuilibet habenti ſolum annum xx. tunc il
la diſpō teſtatoris ad ſtatutum, & ſic ad legem loci
reſpectum habuiſſe diceretur,argumento eorum,
quæ habentur in l.omnes populi, & in l.liberorum
14 §.ꝙ tn̄ caſſius ff.de lega.3.† Et dicit Bart.in l. vt iu-
ſiurandi §.ſi liberi ff.de operis libertorū, ꝙ emphy-
theoſis conceſſa pro ſe,filijs maſculis,& fœminis in
telligitur conceſſa pariter,& ſimul pro maſculis &
fœminis,quia ſimul de iure cōi ſuccedunt, ſed ſi p
ſtatutum loci maſculi fœminis præferrentur, tunc
in emphyteoſi ita ſimul conceſſa maſculi eſſent præ
ferendi:Hoc idem ſequitur ipſe Bart.in conſi.6. in
cip.qō iſta habet duo dubia, Pet. de Anch.in cle.
de iur.patro Imol.in c.potuit de locat. in finalibus
uerb.Bal.l.liberti col.6.C.de ope.liberto. & in auth.
quas ruinas C.de ſacroſan.eccleſ.& in l.fi.col.
C.de ſuis,& legitimis,& Salyc.in l.2.q.17.C. de iure
15 emphy.¶ Præterea † quamuis appellatione fratrum
de iure cōi ſorores ueniant,vt in l. tres fratres cum
gl.ff.de pactis,& l.Lucius §.quæſitum ff.de lega.in
ſi ſtatutum excluderet ſorores pp fratres à ſucceſ-
ſione fratris defuncti,&quis fratres ſuos hæredes in
ſtitueret,ſorores non dicerentur inſtitutæ, quia in-
ſtitutio de fratrib.intelligitur ſm̄ ſtatutū loci, quā-
uis illud ſolum in ſucceſſione ab inteſtato loquaꝭ,
vt per Alex.in conſi.127.lib.1.qui ēt dicit,ꝙ ſi ſta-
tum excluderet filias pp filios maſculos à ſucceſſio
ne ab inteſtato,& quis ſibi inſtituere filios ſuos hæ
redes,tunc filiæ pp ſtatutum non dicerentur inſti-
tutæ:& in ſimili poſſem plura alia adducere, q̄ bre-
16 uitatis cā omitto.¶ † Coniecturatur ēt mens teſta-
toris ex aliis in teſtō diſpoſitos,vt qn̄ teſtator filiam
propriam non heredem vniuerſaliter,ſed ſolum in
re certa inſtituiſſet,filios verò maſculis heredes uni
uerſales feciſſet,illos inuicem ſubſtituendo ſub con
ditione,ſi deceſſerint ſine filiis,uel liberis,& contin
geret alterum ipſorum cum filia ſuperſtite deceſſi-
re,nam tunc ex mente teſtatoris coniecturata fi
fœmina prædecedentis ſubſtitutum non exclu-
ret,qm̄ ſicut teſtator noluit maſculos à filiabus
exclu-

excludi,ita nec à neptibus,neq; eſt veriſimile,teſta-
torem voluiſſe neptes ex filio eſſe melioris condi-
tionis,q̃ fuerint propriæ filiæ arg. l. ſi viua matre C.
de bon.mater.& in hac coniectura in caſu iſto ma
gnam vim faciunt Soc.in conſi.14.li.1.Pau.de Caſt.
in d.conſi.79.alias 406.li.2.ac ẽt in conſi.354. uiſo d.
conſilio,qui voluit, ꝗ illa conditio appoſita ſubſtitu-
tioni factæ filio grauato,ſi deceſſerit ſine filiis, vel li
beris,debeat intelligi de maſculis,& non de fœmi-
nis,qñ teſtator in ſucceſſione vł̃i filios ſuos maſcu
los filiabus fœminis prætulit, ne teſtatoris neptes
melioris conditionis eſſe dicantur,q̃ filiæ,quib.ſo-
lum certum quid relictũ fuit, ſicut.n. ꝑꝑ maſculos
exclusit filias proprias,ita & neptes uoluiſſe exclu-
dere vr̃,quæ minus dilectæ cẽſentur, cum illis nihil
reliquerit,veluti aliàs conſultum fuit,ꝗ conſilium
reperitur inter conſilia Alex.num.52.uol.4.vbi in 8.
fit mentio de d.conſi.Pau.Caſt.Nã† voluntas te
ſtatoris ex coniecturis declaratur, atq; interpretaẽ
l.in conditionib.ff.de cond.& demon. l.licet impe-
rator.l.ſi ſeruus plurium in fi.ff.de leg. 1.not.per gl.
in l.uoluntas C.de fideico.& tanto magis, qñ ſimul
plures coniecturæ concurrerent,ex quib.oritur ſuf
ficiens probatio gl.in l.2.ff.de excuſ.tut.gl.in c. cum
in de probat.facit l.pen.ff.de leg. 1. l.fideicõmiſſa.
§.hæc verba ff.de leg.3.& l.3.C.de libe.præte. & in-
ter alias hæc vr̃ ſufficiens coniectura, ne videatur
magis dilexiſſe neptes ex filio, quæ ſunt remotio-
res,q̃ proprias filias d.l.ſi viua matre:† & Bal.in quo
dam ſuo conſi.ꝗ reperitur inter conſi. Ang.nu.77.
in prin.dicit,ꝗ non obſtante gñalitate verborum li
citum nobis eſt verba offendere, ut menti ſeruia-
mus,& ſufficit coniecturatiuè apparere de rõne le
gis,uel ſtatuti,vt uerba generalia,& abſolutè poſita
reſtringamus c.intelligentia,c.propterea de uerbo.
ſign.& rõ,quare pro hac parte conſulentes maxi-
mam vim faciunt in hac teſtatoris mente coniectu
ra ſumpta de filiab.ad neptes, eſt, quia† teſtator
præferendo filios maſculos agnationem, & familiã
ſuam conſeruare uoluiſſe vr̃,quæ per maſculos, &
non per fœminas conſeruatur l.j.§.pen.ff. de uentre
inſpic.l.lege C.de legi.hære.Bal.in l.maximum C.de
lib.præter.Bar.in l.liberorum col.pen.ff. de uerbo.
ſigni.Cyn.in l.1.C.de adul. & quamuis teſtator non
expreſſerit,ſe hoc facere fauore maſculorum, &
agnationis,tñ ex præſumpta mente ipſius iſtud col-
ligitur ex eo, ꝗ ad ſucceſſionem maſculos uoca-
uit,illos filiab. fœminis præferendo,vt concludunt
doct.cõiter poſt Bal.in ſtatuto excludẽte fœminas
propter maſculos in d.l.maximum uitium, & in l.
cum q̃ C.de fideicommiſ.& prout in indiuiduo cõ
cluerant doct.quos refert,& ſequitur D.meus Soc.
in d.l.cum auus in 3.q.principali.¶ Colligitur † ẽt
coniectura ex eo,ꝗ teſtator de filijs, quorũ appella
tione fœminæ quoque comprehenduntur,vt ſupra
mentionem fecit cum adiectione maſculinitatis,
ut latè habetur in d.conſi.52.Alex.inter conſ. lib.4.
col.6.& expreſsè per Dec.conſi.15. & Guid. Pap. in
ſuis queſtionibus q.133. ¶ Stantibus pręmiſſis mo-
do,ꝗ filiæ Franciſci ſubſtitutum non excludãt,pri-
mo demonſtratur,tenendo illam opinionem,q̃ do
ct.cõiter ſequuti ſunt,ꝗ ſi teſtator filios ſuos ma
ſculos hæredes inſtituerit,& filiabus ſolum certum
quid reliquerit,& ipſos filios inuicem ſeu vnum al
teri per fideicom.ſubſtituerit ſub cõditione expreſ
ſa,ſi deceſſerit ſine filiis,vel liberis, & extet ſtatutũ
in loco,per quod filii maſculi filias fęminas à ſuc-
ceſſione ab inteſtato excludant, & contingat alte-
rum ex filiis inſtitutis decedere ſolũ cũ filiab. fęmi
nis,illæ filiæ ſubſtitutũ non excludent, neq; facient
deficere conditionem illam, ſi deceſſerit ſine libe-
ris,nã licet de iure cõi,& regł̃r filiæ grauati ſubſti-
tutum excludant, & dictam conditionem faciant
deficere d.l.1.C.de cond.inſer.cum aliis plenè ſupra
deductis,tñ ſtante dicto ſtatuto, ex præſumpta, &
coniecturata mente teſtatoris,quæ ẽt verborũ pro-
prietati debet præualere d.l.uoluntatis cum ſimi.iã
allegatis.l.non aliter ff.de leg. 3. & l.licet imperator
ff.de leg.1.ſecus erit dicẽdum. Et iſta coniecturata
mẽs teſtatoris colligitur primo,ut dixi, ex diſpõne
dicti ſtatuti excludentis fœminas à ſucceſſione ꝑꝑ
maſculos,Bal.in d.l.maximum.& in l.quanquam C.
de fideico.hr̃ latè per Soc.in conſi.31.col.1. & 2.lib.
1.& per Alex.in conſi.141.li.7.& in conſi.189.col.2.
& 132.lib.6.& faciũt nota,per Bart.& Alex.in d.l.hæ
redes mei §.cũ ita cum ſimi.ͣ ad propoſitum addu
ctis ff.ad Treb.Secundo dixi, coniecturam colligi
ex eo,ꝗ filiam propriam à ſucceſſione excluſit ꝑꝑ
filios maſculos,quos hæredes inſtituit,ergo ueriſi-
mile non vr̃,filios maſculos à bonis ſubiectis fidei-
commiſſo uoluiſſe excludere ꝑꝑ neptes minus di-
lectas,arg.l.ſi uiua matre C.de bon.mater.& faciunt
not.per Io.And.in addi.ad Spe.in rub.de teſta. in fi.
quam doctr.Io.And.refert,& ſequitur Matheſila.in
30.notabili referens multos inſignes doc.ad fauorẽ
maſculorum deſcendentium per maſculos ꝯ filias,
earumq; deſcendentes conſuluiſſe. Hinc verbũ hæ
res ſolum ad deſcendentes extẽditur,ne contingat
magis dilectos ab extraneis, ac minus dilectis ex-
cludi,arg.l.publius §.fi.ff.de cond.& demon. ꝑ Bar.
Bal.Paul de Caſtr.& alios in l.gallus §.ẽt ſi à parente
ff.de lib.& poſt.Bal.in c.1.in tit.de nat.ſucceſ. feud.
Alex.in conſi.9.lib.2.& Pau.Caſtr.in conſi.190.vr̃ di
cendum &c.¶ Nec obſtat,ꝗ ex eo quo auus diligit
nepotem,ſeu neptem ꝑꝑ filium maſculum l. dedit
dotẽ. ff.de colla.bon.l.liberorũ ff.de uer.ſign.ſequiẽ
ꝗ magis præſumatur diligere neptem ex filio, q̃ fi-
21 liam,† quia reſpondetur, ꝗ hoc procederet, qñ
in deſcendente per maſculum eadem qualitas ma-
ſculinitatis concurreret,quæ fuit cauſa dilectionis
filij, quia per nepotem ita conſeruari põt agnatio,
& familia maſculorũ,ſicut per filium, ſed non per
neptem ex filio,ſicut nec per filiam conſeruatur,&
propterea idem de nepte,ꝗ de filia dicendum eſt,
22 † prorogatio.n. qñ fit,debet fieri cum oĩb.iiſdẽ qua-
litatibus,& cum eadem natura,ac forma, Bart.in l.
cum ſtipulatus ſum à proculo ff.de uerb. obli. & in
l.1.§.& poſt oper.ff.de noui op.nuncia.doc.maximè
Mod.in c.de cauſis de offi.deleg.tex.not. & ibi Bal.
in l.parabolani C.de epiſ.& cler.gl.in c.hi,qui, & ibi
Domin.de præb.in 6.in gl.fi.per l.ſed ſi manente ff.
de precario.¶ Colligitur & tertio mẽs coniectura-
ta teſtatoris,vt dixi,ex eo, ꝗ in ſucceſſione uniuer-
ſali maſculos fœminis prętulit,& ſic maſculinitati,
& agnationi,uel familię maſculorũ magis prouide
re uoluit,q̃ fęminis,non ꝑꝑ odium filiarum,ſed ob
conſeruationẽ familiæ,& agnationis ſue,vt dicunt
Soc.aliiq; doct.in d.l.cum auus in 3.q.princi.&in d.
conſi.Alex.52.li.4.& in conſi.141.li.7.Pau.Caſt.in d.
conſi.79.aliàs.406. & licet fortaſse una tm̃ ſimplex
coniectura mentis teſtatoris effectum, de quo ſup.
operari non poſſet,multæ tñ ſimul iunctæ, de quib.
ſupra,id operarentur,arg.c.1.de treg.& pace, vt fuit
originalis theorica Pau. de Caſt.in d.conſi.79. aliàs.
406.q̃ tanquam uerã,& authenticam refert,ac ſequi
tur Soc.in d.l.cum auus in 3.q. princi. maximè in 4.
caſu.Idem ſequitur Alexan.de Imo.in d.l. hæredes
mei.§.cum ita col.7.per illud cõſilium Pauli,& qui
buſdã motiuis Io.de Imol.ꝯriũ tenentis reſpõdet.
¶ Hanc opinionẽ ſequuti ſunt ẽt Bal.in conſil.482.

In

In cā dñi &c.Pau.de Caſt.in conſi.357.viſo d. teſtõ,
Fulg.& Paul.Caſtr.in d.l.1.C.de cond.inſer. & Fulg.
in conſi.38.Andr.Barba.in conſi.ſuo poſito inter cõ
ſilia Alex.num.52.li.4.Arc.in conſi.inci.Stomacha-
tus ſum,Soc.in conſi.40.inter conſi.Fran.Cur.& ip-
ſe;Curt.in conſi.51. Circa teſtm̃ Alberti &c. & plu-
res aduocati Florentini,& Bononiēſes iſtud ſequu-
ti ſunt,& ego idem ſæpius conſulendo reſpõdi, qm̃
hæc opinio æquior & magis menti ac uoluntati te
23 ſtatoris proxima vr: ¶ † Et ſi prædicta procedunt,
qñ ꝯdõ illa ſi ſine liberis fuit expreſſa,ueluti pręfati
doct.dicunt,magis hoc uel ſaltem pariter dicendũ
eſt qñ ſubſtõ inter filios ad inuicem facta fuit ſim-
pliciter abſque alicuius conditionis expreſſione ar
gumento l.expreſſa.ff.de reg.iur. tum quia ꝯdõ ex-
preſſa eſt maioris uirtutis,ac potentiæ,q̃ tacita l.cõ
ditiones quæ extrinſecus ff.de cond &demon.cum
ibi not.tum ēt quia idem,quod operatur illa ꝯdõ ex
preſſa,ſi deceſſerit ſine liberis,operatur illa eadem,
quæ a l.tacite ſubintelligitur,ut uolunt doct.cõiter,
Imol.Pau.Caſt.Alex.& alii in l.ex facto.§.ſi quis ro-
gatus.ff.ad Treb. poſt Bart.ibi:Idem tenent docto.
cõiter in d.l.generaliter.§.cum aũt,&in c.in præſen
tia de proba.vbi ſoleo dicere:& inquit Ang. in d.§.
ſi quis rogatus,ab hac ſnĩa in deciſiuis non eſſe re-
cedendum,neq; eſſe differentiam an talis conditio
ſit expreſſa.an verò tacitè à lege ſub intellecta,& rõ
eſt,quia lex illam ſubintelligit,tanquam fuerit à te-
ſtatore dicta,ſed non ſcripta d.l.cum auus, ubi ca-
ſus,ſed ſi fuiſſet à teſtatore expreſſa, neptes ex filio
teſtatoris ſubſtitutum filium non excluſiſſent,vt ſu
pra,ergo nec in caſu,quo talis conditio fuiſſet à le-
ge ſubintellecta: Et hoc maximè dicendum eſt in
caſu noſtro,in quo dicta conditio ex tacita,& con-
iecturata mente teſtatoris ſubintelligitur, ut dicit
tex.in d.l.cum auus,& in d.l.cũ acutiſſimi, quo fit,
in ea facilius coniecturata mens teſtatoris admitti
debeat,quam ſi expreſſa fuiſſet per ea, quæ ſup. dixi
in primo p̃ſuppoſito:ſi igitur in expreſſa conditio-
ne coniecturæ prædictæ admittuntur ad faciēdum,
ne teſtatoris neptes ex filio grauato ſubſtitutum ex
cludant,ergo hoc magis in caſu tacitæ dicendum
eſt.¶ Præterea,ut colligitur ex doct. cõi gloſſ.in l.
ex facto §.ſi quis rogatus.ff.ad Trebellia.&Bal.Ang.
Sal.Pau.Caſt.& aliorum communiter in d.l.genera
liter.§.cum aũt.C.de inſtit.& ſubſtit.differentia eſt
inter iſtam conditionem à teſtatore expreſſam, &
illam,quæ tacitè à lege ſubintelligitur,nam ſub ex-
preſſa filij minus dilecti,& improprii ēt cõprehen-
duntur d.§.ſi quis rogatus,ſub tacita verò ſolum di
lecti & proprij filij d.§.cum aũt, ergo licet ſub illa
conditione expreſſa maſculi, & fœminæ compre-
henderentur d.l.1.C.de condi.inſer.non tñ compre
hendi debent ſub illa conditione tacita, coniectu-
ris plurimis de quib.ſup.concurrentib. ¶ Præterea
ſtante aſſumpto ſupra poſito, ꝙ maior ſit uis,& ſi-
gnificatio expreſſæ conditionis,q̃ tacitæ, arg.d.§.ſi
quis rogatus,iuncto d.§.cũ aũt,hoc mõ arguo, ſub
expreſſa conditione,concurrẽtib.coniecturis, de
quib. ſupra,non comprehendunt fęminæ, nec de-
ſcendentes per fęminam,ueluti probatũ fuit, & eſt
cõis opinio,ergo ſub illa tacita conditione minus
comprehendi debent ad excluſionem filii ſubſtitu-
ti:Quæ rõ iudicio meo cõcludens eſt ad fauorem
filii ſubſtituti ꝯ neptes teſtatoris ex filio grauato.Et
ex prædictis tollitur motiuum, quod in oppoſitũ
faciebat præceptor meus Soc.in d.§.cũ ita in fi.col.
pen.& in præallegato conſi.182. arguendo de hac
conditione ſi ſine liberis expreſſa ad tacitam, quia
per prædicta retorqueri põt.¶ Hanc partem ēt cor-
roboro ex not.per Bar.in ꝯſi.54.& in l.fi.ꝑ illũ tex.ff.
ad Treb.vbi ſi teſtator dixerit,ſi qs filiorũ meorũ ſi
ne liberis deceſſerit,ſuperuiuentem ſubſtituo, ſub
his uerbis non cõprehendit filia fœmina ſuperſtes,
q̃ fuit in re certa inſtituta tanq̃ minus dilecta,ſed ſo
lũ filii maſculi uniuerſaliter inſtituti: Ita in ꝓpriis
terminis illa uerba,ſi ſine liberis deceſſerint, ſubin
tellecta verificari debent in nepotib. maſculis filii
grauati, ſed nõ in neptib.ex p̃ſumpta uolũtate teſta
toris,cũ appareat ex qualitate inſtitutionis ab illo
factæ, maſculos magis dilexiſſe, eos uniuerſaliter
hæredes inſtituendo,quam fœminas,quas ſolum in
re certa honorauit, cui p̃ſumptæ, & coniecturatæ
menti teſtatoris inhærendũ eſt ēt omiſſa uerborum
proprietate d.l.hæredes mei.§.cũ ita,& l.is,q ducē-
ta §.ſi pater,& ubiq; ꝑ Bar.ff.de reb. dub.& plenius
ſupra dictum eſt:& hanc opinionem in indiuiduo,
qñ ſubſtõ fideicommiſſaria facta eſt inter filios ma-
ſculos ſimpliciter abſq; expreſſione alicuius condi
tionis,ꝙ neptis ex filio non faciat deficere illã con
ditionem ſiue expreſſam,ſiue tacitã,ſequuti fuerũt
Pau.de Caſt.in d.conſi.79.ſeu 406. inci.caſus iſte fre
quenter contingit,& elegans doct.integerrimiq; iu
dicii Io.de monte ſperello in d.l.cũ acutiſſimi,& in
ſignis doct.D.Ioan.baptiſta de ſanto Seuerino in d.
l.generaliter.§.cum aũt.C.de inſt.&ſubſt.ſub cond.
fac.& q̃uis D.meus Soc.in d.l.hæredes mei.§.cũ ita
col.pen.ꝯrium uoluerit ex plurib.q̃ ipſe ibi adducit
& in d.conſi.182.tñ ex prædictis ꝯrium uerius vr.Et
hanc ſnĩam ſequendo;ſupereſt aliquib. motiuis So-
cyni reſpondere,&in primis non obſtat,ꝙ talis ꝯdõ
ſi ſine liberis deceſſerit, tacitè a lege ſubintellecta
ſubintelligatur,quaſi fuerit à teſtatore appoſita,& à
tabellione non ſcripta,cum lex fingat, ſeu p̃ſumat
eã fuiſſe à teſtatore appoſitam ex coniectura pieta-
tis,ut eſt caſus in d.l.cum auus,ſed qñ expreſſe fuiſ-
ſet adiecta,nõ eſt in conſideratione,an filii, uel libe
ri,q poſſunt facere illam conditionẽ deficere, ſint
ſucceſſibiles nec ne,dummõ aliquo mõ, uel caſu
apti ſint ſucedere,cum in conditionib. & p̃ſertim
in hac merum factum attendat l.filiusfa.§.cũ quis.
ff.de lega.1.& tenent Fulg.& Sal.in l.1.C.de cond.in
24 ſer.ergo &c.† Quia reſpondet, (veluti ēt expreſſè
colligi põt ex dictis eiuſdẽ Soc.in d.l.cũ, auus q di-
cit tacitam conditionem d.l.cum auus à lege conſi
derari ad hũc finem,vt liberi ad ſucceſſionẽ admit-
tantur ex coniectura pietatis,de qua ibi,&in d.l.cũ
acutiſſimi circa finem,ibi ne videat teſtator alienas
ſucceſſiones proprijs anteponere,)ꝙ illa tacita cõ-
ditio debet intelligi de liberis legitimis, q uerè &
actualiter in bonus ſuccedãt,& non de aliis,ſed fœ
minæ in caſu,de quo agit, ex diſpõne ſtatuti non
ſunt ſucceſſibiles, ergo ipſæ illam conditionem
deficere non facient,ueluti ſup.concluſum fuit.At
in illa conditione verè expreſſa à teſtatore non re
gritur, quod liberi actualiter ſuccedãt, dummõ al
quo caſu poſſibile ſit,eos poſſe ſuccedere, ut loqui
tur tex.in d.§.cum quis: Hoc idẽ ſenſit Io. de Ana.
in conſi.22.et eſt de mente Cum.in d.§.cũ qs;facit
in ſimili,quod uoluit Bart.in l.1.§.pe.ff.de bon.poſ.
ꝯ tab.concludendo idem in terminis ſtatuti exclu-
dentis filias fœminas ꝑ ꝑ maſculos.Secũdo reſpon-
deo,ꝙ argm̃ Socy.poſſet procedere in terminis iu-
ris cõis,qñ ꝯrium ex coniecturata mente teſtato-
ris
multipliciter pręſumpta nõ appareret per ea,q̃ iam
dicta ſunt.¶ Non obſtat ſm̃ fundm̃ Soc.in d.§.cum
ita,& in d.conſi.182.li.2.nec tertium, q̃ ferè ad idẽ
tendunt parificando hanc tacitã conditionẽ,& ex
preſſam ꝑ tex.in d.l.cũ auus,ſed ſi eſſet expreſſa,nul
li dubium,ꝙ ēt filiæ fęminæ,ac per fęminam deſcẽ

den es

facerent deficere illam conditionem,& ſub
excluderēt d.l.1.C.de cond.inſer.d.l.filiusfa.
cum quis,d.l.cū auus,& d.l.cum acutiſſimi,ergo
de tacita ꝯdōne dicēdum eſt.Quia,vt ſup.proxi
dixi,reſponderi pōt,hmōi motiua poſſe proce-
in illa condōne,ſi deceſſerit ſine liberis,à teſta
expreſſa,ſed nō in tacita per p̄dicta:Itē quia,vt
Alex.in d.l.ex facto §.ſi qs rogatus , condō li-
rorū,q̄ ex p̄ſumpta mente teſtatoris à lege ſubin
ligit,non eſt ꝑ oīa ſimilis condōni expreſſæ à te-
tore,neq; de illa,vt de expreſſa iudicari debet,ve
in ſimili dici ſolet de tacita ſubſtōne pupillari,
expreſſa vulgari continet̃,nā à lege ex p̄ſumpta
teſtatoris ſubintelligit̃ l.nā hoc iure ff. de vul.
pup.& tn̄ non operat̃ illud idem,ꝙ expreſſa, nec
eiuſdē effectus,qm̄ ea matrē non excludit , ſicut
expreſſa ad tradita in l.precib.C.de impu.& in l.fi.C.
inſt.& ſubſtit.ſub cond.Vltimo,&melius rn̄deo,
tendo ēt opinionem illā,ꝙ non ſit dr̄ia inter ta-
&expreſſam,vt tenuit Bart.in d.§.ſi qs roga-
Dec.in c.in p̄ſentia de ꝓb.col.12.) veluti col-
ex iis,q̄ dixi ſup.num.23.uerſi.& ex p̄dictis tol-
q̄ aliter non repeto. Non aduerſat̃ quoddam
fundm̄ Soc.in d.§.cum ita , & in d.conſi. 172.
conſiderat,ꝙ naturalis filius,qui extantib.filiis
legitimis,&naturalib.nullo mō ſuccedere pōt , vt
auth.licet,& in corpore C.de nat.libe. facit defi-
cere illam ꝯdōnem,ſi deceſſerit ſine liberis,niſi teſta
toris condō repugnet,& hoc non ex alio , niſi qa in
ꝯdōne factū conſiderat̃,vt eſt tex.in d.l.ex facto.
quis rogatus,& ibi Bar.ego idē & à fortiori di-
dū eſt in filia fœmina grauati,q̄ ſit neptis teſtato
cum illa à ſtatuto penitus non ſit excluſa à ſuc-
ceſſione,ex quo pōt ex teſtō ſuccedere,vel ab inte-
ſtato,non extantib.maſculis,ut ꝑ Bar.in d.l.1.§.pen.
contratab.& ſ̃.dixi;vel ſi ipſa à ſucceſſione hæ-
reditaria excludatur,ſaltem uſq; ad legitimā cōpe
ter dotari debet,Item qa filia fęmina in multis
melioris conditionis,q̄ naturalis, ut latè ꝑ Socy.
dictis locis,Nā huic fundō ultra alias reſponſio-
nes ſupra relatas,q̄ illi conuenire poſſunt,dico,† ꝙ
argm̄ p̄dictū procedere pōt in illa ꝯditione expreſſa
teſtatore,ſi deceſſerit ſine liberis,q̄ filius naturalis
facit deficere,atq; ſubſtitutū excludit, & ita ꝓpriè
loquit tex.in d.§.ſi quis rogatus; Sed in conditione
tacita ſecus eſt,qa naturalis illā deficere non facit,
requirit̃ illum eſſe iuſtum filium,& ſic ex legiti
mo matrimonio natum , vt eſt caſus in terminis in
generaliter.§.cum aūt,ibi niſi ipſi liberi ſine iuſta ſo
le deceſſerint,& ita ibi doct.cōiter tenent , & in
§.ſi qs rogatus,vc3 Bal.Ang.Salic.Paul.de Caſt.&
quos ſup.retuli : Propterea argm̄ iſtud hoc mō
retorqueri pōt,nam ſ̃m Soc.pariter iudicatur de fi-
lia fœmina,& de filio naturali,vt ꝑ eum in d.§.cum
ita,& in d.conſi.182.Sed naturalis ꝯdōnem illam, ſi
ſine liberis,à lege ſubintellectam, de qua eſt ſermo
noſter,deficere non facit d.§.cum aūt , ergo nec fi-
lia fœmina à ſucceſſione excluſa.¶ Præterea reſpō
deo oīb.dictis à Soc.in locis p̄allegatis,ꝙ p̄ſuppoſi-
to ipſum in caſu,de quo loquitur,rectè ſentire , qa
loquitur,qn̄ ſola coniectura ſtatuti excludentis fę-
minas concurreret,tn̄ qn̄ ultra hanc plures aliæ legi
timæ coniecturæ adeſſent, Soc. ipſe ibi non loquit̃,
& idcirco cum illius caſus ſit a noſtro diuerſus, de
uno ad alium non eſt arguendum, neq; inferēdum
in iurib.uulgarib.& hanc bonam eſſe reſponſionē exi
ſtimo.Vel dicas,ꝙ illa opinio Soc.eſt ſui ipſius ſin-
gularis,qa doct.quos ſupra retuli,magis cōiter ꝯriū
tenent,& ideò ꝑꝑ opinionem Soc. à cōi ſn̄ia nō eſt
in iudicando,& conſulendo recedendum, ut per
doct.in c.1.& in c.ne innitaris de conſtit. cum ſimi-
libus.¶ Poſtremo ſupereſt,vt aliud fundm̄ Socy. in
d.§.cum ita,& in d.conſi.182.remoueatur, dū dice
27 bat,† ꝙ licet filia ſit excluſa ꝑ ſtatutum a ſucceſſio-
ne inteſtati,ac ēt à iure ueniendi ꝯ teſtm̄ , iuxta tra-
dita per Bar.& alios in l.Gallus §. & quid ſi tm̄ ff. de
libe.& poſth.non tn̄ dr̃ excluſa à ſucceſſione teſta-
mentaria ſ̃m Petr.de Anch.in l.tres fratres ff. de pa
ctis,& Imol.in d.§.& quid ſi tm̄ , & iō licet ab inte-
ſtato ſit ad inſtar extranei,tn̄ qn̄ locus eſt ſucceſſio-
ni ex teſtō,vt quia fuerit inſtituta,dr̃ eſſe ſua, ut per
Alex.in conſi.131.lib.1.& ego ſequutus fui in c.Ray
nut.extra de teſta.& latius hr̃ per Soc.in dictis locis,
ergo ſaltem qn̄ fuit a patre inſtituta,debet facere de
ficere illam ꝯdōnem ſi ſine liberis &c.Sed reſponde
tur p̄dicta poſſe eſſe uera quo ad conditionem illā
expreſſam à teſtatore, non aūt quoad tacitam a le-
ge ſubintellectam,in qua requiritur, ut liberi actua
liter ſuccedant,& ab ipſo teſtatore ſint cogniti per
d.l.cum acutiſſimi,non obſtante d.§.cum quis , ut
latius ſ̃. dixi : & ex his oīb.primum,& ſ̃m motiuū,
quæ ſupra in prin.fuerunt relata , reſoluta remanēt.
¶ Non obſtat tertium,ꝙ aliqualiter urget,ꝙ conie
ctura ſumpta ex ſtatuti diſpōne procedit. qn̄ ſtatu-
to prouiſum eſſet,ꝙ filiæ fęminæ a ſuccesſione ex-
cludantur nedum ꝑꝑ fillos maſculos teſtatoris,ſed
ēt ꝑꝑ patruos,ſecus ſi ſimpliciter a ſucceſſione ꝑꝑ
filios excluderētur,ut latius ſup.dictum fuit, & ꝓut
arguit Soc.in conſi.73.in fi.in 3.col.cum ſeq.l.4.&in
27 conſi.55.li.3.Quia primo reſpondet̃,ꝙ † iſtud argm̄
poſset procedere,qn̄ ſolū concurreret hæc ſimplex
coniectura ſumpta duntaxat ex ſtatuto excludente
filias fęminas ꝑꝑ maſculos, & ita propriè loquūtur
illi,qui ita arguunt,ſecus ſi aliæ ēt coniecturæ con-
currerent,ex quib.mens teſtatoris colligeretur , ip-
ſum noluiſſe filium a ſe ſubſtitutum debere exclu-
di ꝑꝑ filias ipſius grauati,qm̄,ut dictum,& p̄ſuppoſi
tum fuit,plures coniecturæ magis operātur , q̄ unà
ſimplex argō.c.1.de treg.& pace, auth. itaq; C. cōia
de ſuccesſio.Secundo reſpondeo , poſito uerū eſ-
ſe,ꝙ inſpici,& attendi debeat proximitas illius ulti
mi,de cuius ſuccesſione agitur l.2.§.legitima. ff. de
ſuis;& legitim.& ſ̃m ꝙ dicit Soc.in locis allegatis ,
dico,ꝙ ex hoc vr̃ inferri,ꝙ attendi debeat proximi
tas non filii grauati,ſed ipſius patris teſtatoris, quia
de illius,haud filii grauati ſuccesſione tractatur, cū
per ſubſtōnem fideicommiſſariam ſuccedatur ipſi
teſtatori,& non grauato l.cohæredi §. cum filiæ ff.
uulg.& pup.& hæc reſponſio expreſsè coligitur ex
uerbis Soc.in conſi.269 col.16.uer. primus caſus in
28 2.uol.Et iō dicas,vt ibi per eum.Præterea † qn̄ agit̃
de coniecturando mentē teſtatoris,debet eius ſuc
ceſſio attendi,& non grauati,vt declarat Bart.in l.2.
in prin.ff.de uulg.& pup.in 5.q.in tertio effectu, qui
licet loquatur in ſubſtitutione pupillari,tn̄ idem ēt
in fideicommiſſaria dicendum eſt , cum inter eas
non ſit rō dr̄iæ,ut argō eorum,q̄ habentur per Bar.
& alios in d.l.hæredes mei §. cum ita, & per Soc.in
d.conſ.col.15.in fi.Nec aduerſatur,ꝙ in materia pri
uatiua,& excluſiua non fit extenſio,& id,quod non
eſt expreſſum,priuationem nō inducit,quia reſpō-
29 deri pōt,† ꝙ ex ſimilitudine,&maioritate rationis
fit extenſio ad alium caſum priuatiuū l. his ſolis in
uer.tacite cautum putamus.C.de reuoc. dona. c. 1.
porrò in tit.q̄ fuit prima cā benef.amitt.in uſu feu-
do.glo.in l.fi.C.de reuoc.dona.q̄ illam legem priua
tiua,& pœnalem extendit ad caſum ſimilem,& fa-
ciunt not.per Guliel.de Cun. & Alex.in auth.non li
cet C.de lib.præter.ubi uolunt,filium poſse exhære
dari ex cā ſimili,uel maiori cauſis a iure expresſis,
de

de quib.in §.cã in auth.ut cum de appella. cogn.ſed
in caſu noſtro eadem,imò maior rõ militat, qm̃ ſi
pp filiam propriam teſtator uoluit filium à ſucceſ
ſione excludere,a fortiori dicendum eſt ipſum mi-
nus uoluiſſe eum excludere,ſeu excludi debere pp
neptes natas ex alio filio arg.l.ſi uiua matr.C. de bo
nis mater.¶ Ad quartum , & ſextum argm̃ fuit ſup.
reſponſum,quare ſuper his ulterius non inſiſto.Nõ
obſtat doctr.Bal.in d.l.cum accutiſſimi , qui uoluit,
diſpõnem d.l.cum auus , & d.l. cum acutiſſimi hr̃e
locum ẽt,qñ unus filius teſtatoris eſſet grauatus al
teri filio reſtituere,ut ſubintelligatur illa ↄdõ, ſi de-
ceſſerit ſine liberis,hoc eſt ſine filiis maſculis , ſiue
fœminis,& ſic nepos, & neptis ex filio ſubſtitutum
excludet,ex quo ſicut filios,ita eorum liberos dile
xit.l.liberorum.ff.de uerb.ſig.quia facilis eſt reſpon
30 ſio,† nam illud dictum Baldi procedit regulariter,
& de iure cõi,non concurrente aliqua coniectura
ta mente teſtatoris,ex qua inferatur,ipſum voluiſſe
filios ſuos maſculos filiab.& fęminis deſcendenti-
bus eſſe præferendos.ſecus ſi plures coniecturæ con
currerent,q̃ filio ſubſtituto fauorabiles eſſent,tunc
enim, & ſi nepotes maſculi ex filio excludant pa-
truum ſuum ſubſtitutum,neptes tñ,in quib.illa ma
ſculinitatis qualitas a teſtatore conſiderata non
adeſt,eum non excludẽt,ne abſurdum ſequatur, ꝙ
in dubio magis dilexiſſe cenſeatur neptes ex filio,q̃
filias proprias arg.d.l.ſi uiua matre , & ne cenſeatur
aliter uoluiſſe diſponere,q̃ ſtatuto loci cautum ſit,
ꝙ non eſt dicendum,cum in dubio ↄ̃rium prę́ſumi
debeat,vt per Bar.& Alex.in d.§.cum ita,& dictum
fuit.¶ Vlterius non eſſe inſiſtendum puto ſuper re-
ſponſione aliorum obiectorum, cum ex dictis ſup.
facillimè colligi poſſit,ex quib.conſtat hunc articu
lum ſatis clarè fuiſſe dilucidatum ad fauorem filii
ſubſtituti ↄ̃ filias d.D.Franciſci , quæ nullo mõ poſ-
ſunt impedire D.Iuſtum , quo minus admittendus
ſit ad bona ſubiecta fideicommiſſo per mortem d.
Franciſci,qui cenſetur deceſſiſſe ſine liberis,qui fa-
ciant deficere illam conditionem a lege tacitè ſub
intellectam,vt in terminis noſtris doct. magis cõi-
ter tenent,q̃uis Socy.in d.§.cũ ita , & in d.conſ.182.
li.2.ↄ̃rium attentauerit,& malè,ut clariſſimè ex p̃di
ctis colligitur.¶ An aũt filiæ D.Franciſci tanq̃ hęre
des ipſius rõnem reddere,&ad reſtõnem reliquorũ
de bonis cõib.per ipſum Franciſcum adminiſtratis
D.Iuſto teneantur,qm̃ res iſta iudicio meo dubita-
tione caret,allegationib.& argumentis hinc inde
omiſſis,concludo ipſas filias , & hæredes ad rõnum
31 redditionem teneri,†quia vnuſquiſq; rei alienæ,ſeu
cõis adminiſtrator uillicationis ſuæ rõnem reddit.
c.qualiter,& qñ il 2.de accuſa.facit l.1.§.off.ubi Bar.
& alii.ff.de tute.& rõ.diſtrah. Et hoc procedit, ſiue
ſit pater,qui bona filij adminiſtrauit ſiue mater , ſi-
ue auia,ut uoluit Bal.in l.cum oportet. §. ſed cum
tacitas.C.de bon.quæ liber.& conſequenter ſiue ſit
frater,qui bona fratris , vel cõia, imò ẽt profectitia
adhuc viuente patre adminiſtrauerit,Bal.in d.l.cum
oportet.§.non aũt,Rom.in conſi.414.quoad primũ
32 in prin.& Dec.in conſi.255.qui uolunt † fratrem ad
reddendam rõnem adminiſtrationis bonorũ com-
munium alteri fratri teneri,ſiue ſit procurator l.pro
curator ff.de libe.leg.ſiue ſit negotiorum geſtorum
l.2.ff.de neg.geſt.ſiue tutor,uel curator d.l.1.§.offi-
cio,ſiue ẽt ſit ſocius , qui actione ꝑ ſocio cogi põt
l.quidam in prin.ff.de eden. l.ſi ambo. ff. de cõpenſ.
doct.cõiter in l.uerum in fi.&in l.actio.§.non nunq̃
ff.pro ſocio,Ang.in conſi.285.col.6.Roma.in conſi.
114.& Soc.in conſi.2.col.2.& in conſi.212.cum ſim.
33 † & nedum ſemel quis rõnem reddere debet , ſed
etiam iterum in caſu,quo plenè, & integraliter nõ
fuiſſet reddita,uel quia error,aut dolus interueniſ-
ſet,arg.l.quoties.ff.qui ſatiſd.coga.not.in l.j.C.de er
rore calculi,Io.And.Io.Mona.& Gemin. in c.1.de
clerico ægrotan.in 6.Lapus,Imo.Car.in cle. 2.§.illi
in 8.q.de relig.D.Soc.in conſi.149.col.3. & conſ.90.
li.1.Pau.Caſtr.in conſi.310.& eſt tex.not. in l.quis.ff.
de cond.& dem.& ibi Pau.& Soc. in conſi. 190.li.2.
34 † Quæ rõnum redditio duo continet,unum,ꝙ con
ſiſtit in facto,uidelicet libros, & ſcripturas exhibe-
re,computare,examinare,diſpungere,atq; rõnes ex
cutere,aliud,quod conſiſtit in dando, uidelicet re-
liqua ſoluere,& pecuniam,q̃ ad manus adminiſtra
toris peruenit,atq; remanſit,reſtituere l.ſtatulibera
in fi.ff.de ſtatulib.l.cum ſeruus,l. qui ſub conditio-
ne.l.q̃uis.ff.de cond.& demon.& Angel.in d.conſi.
285.col.6.& reſpectu bonorum mobilium,&immo
bilium alienatorum per dictum D.Franciſcum, &
ab ipſo adminiſtratorum nullum eſſe dubium exi-
ſtimo,quin ipſe , uel hæredes ſui teneantur rõnem
reddere,ſoluere,& reſtituere reliqua per auctorita-
tes,& iura p̃allegata,& arg.l.1.§. hanc.ff.de tute. &
35 rat.diſtr.¶ † Quo uerò ad fructus,& redditus bono
rum iam conſumptos,neq; extantes,an de illis filiæ
& hæredes Frãciſci rõnem reddere, illoſq; reſtitue
re teneantur,maior uertitur difficultas;ſed ex p̃di-
ctis vr̃ dicendum,ꝙ ſic per iura p̃allegata, maximè
per doctr.Bal.in d.l.cum oportet. §. non aũt, & per
Rom.in d.conſi.414.& Dec.in conſi.255. In contra-
rium autem quoad hoc ultimum allegatur ſtatutũ
ciuitatis Regii ſub rubrica,ꝙ pro fructib.& uxorũ,
uel fratrum non competat actio &c.per ꝙ vr̃ infer-
ri,ꝙ licet ipſo iure quoad fructus ius agendi non
dicatur ſublatum,tñ actio eſt eliſa, ut illa exceptio
ne excludi poſſit,ut per Bar.& Alex.in l.1.§.ſublata
ff.ad Treb.Præterea ſtatutum in nigro dicit, uolen-
tes hoc idem ſeruari inter quoſcunq; fratres, uel
conſortes ſimul habitantes in cõione, quorum ali
qui bona aliqua præcipua habuerint &c. ex quibus
hæc qõ quo ad fructus ibi deciſa vr̃,ut ad redditio-
nem rõnis de fructib. perceptis in cõione ex reb.in
ter ſe cõib.non teneantur. ¶ Verum, dicto ſtatuto
non aduerſante,ↄ̃rium de iure in caſu occurrẽti di
cere poſſumus.ex quo de iure cõi clariſſimum eſt,
ueluti ex ſupradictis inferior: neq; obſtat prædictũ
36 ſtatutum,† nam cum illud ſit ualde odioſum,exor
bitans,p̃iudiciale,atq; damnoſum,quia præiudicat
fratribus,quorum bona fuerũt ab alio fratre admi
niſtrata ↄ̃ regulas iuris , ppea debet intelligi pprie,
uerè,& ſtrictè in caſu,de quo loquitur, neq; ad aliũ
caſum ſub uerbis ſtatuti non comprehenſum trahi
debet,ut iuri alterius minus p̃iudicet, minuſq; à di
ſpoſitione iuris cõis recedatur arg.c.quæ a iure cõi
de reg.iur.in 6.l.ſi uero.§.de uiro ff.ſolu. matri.c.du
dum de priuil.c.ſuggeſtum de decimis , l.ſerui ue
ſtri.C.de nox.c.cum dilectus cum ibi not. de con
ſuetu.c.in noſtra de iniur.& dam.datis,nam ſtatutũ
illud loquitur de habitantibus,ſimul in cõione,ꝙ
ſi alter ex eis adminiſtrauerit bona propria , & præ
cipua ſui fratris,ſeu conſortis ſimul ſecum habitan
tis,non teneatur ad reddendam rõnem de fructib.
ergo non habebit locum in bonis inter ipſos cõib.
nec in fructib. ab altero perceptis de dictis bonis
37 cõibus,† cum bona cõia uerè, & propriè non dicã
tur propria,ſeu præcipua alterius,ut uoluit Bar.quẽ
doct.cõiter ſequuntur in l.ſerui electione. §.pen.ff.
de leg.1.Id.n.qđ cõe eſt,nõ eſt ſimpl'r meũ , ſed ſim
q d,vc3 quoad diſpõnem partis meæ d. §.pen.ibi
oẽs,ergo impropriè dr̃ meum l.hoc legatũ in prin.
ff.de leg.3.l.2.& 3.C.de patrib. qui fil. diſtrax. ppea
non

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

comprehenditur in ſtatuto ſimpliciter faciēte mentionem de bonis propriis, & p̄cipuis alterius, † in ſtatutis exorbitantibus,& maximè p̄iudi dāmnumq; tertio inferentib.uerba propriiſ atq; ſtrictiſſimè ſint intelligenda l.3.§.hæc uer ff.de neg.geſtis,l.quicquid aſtringendæ cum ibi docto.ff. de uerb.obl.c.in noſtra de iniur.& da.& d.§.de uiro,ibiq; Imol. & dicit Bald.in l. à matre col.ult.uerſi.ult.q̄ritur C.de rei uend. l.1.col.ul.C.qui accuſ.non poſſunt,ꝗ ſtatutū al natura p̄iudiciale,ut minus lędat,de uno ca aliū non extendit. Facit id,ꝗ notat Bal. in c.1. adde,ꝗ ſtatutum de nat.feu.Item ex quo ſtatu loquitur de bonis proprijs,& p̄cipuis alterius, in cōib.nō habebit, q̃a hic eſt caſus a ſtatuto ſus,& ꝑpea dr̃ ſub diſpōne iuris cōis remanſiſ ſimus in odioſis,& exorbitantibus l.cōmodiſ cum ibi not.ff.de lib.& poſth. Præmiſſa ſuadē † in ſtatutis uerba ſequentia ex pręcedentib. antur, Andr.Barb.in conſi. poſito inter conſ. nu.52.in 4.uol.l.utrum uerſi.& puto ff. de pet. au.Caſt.in conſi.112 ſuper primo dubio, l.ſi plurium in fi.cū ſim.ff.de leg.1.Sed ſtatutum cedentib.ſolum loquit̃ de fructib.& redditib. ptis ex re propria,& præcipua alterius ſimplici & non ex re cōi, ergo cum ſtatutum poſtea ue- extendendo illud ad alium caſum, vc3 ad fratrem,& conſortem,qui fructus ꝑciperet ex re p̄ci ua alterius fratris, debet intelligi in terminis pri- caſus,vc3 q̄n perciperet fructus ex re ꝓpria fra- ſimpliciter,& non ex re cōi,q̄m † extenſio, & rogatio ſemper eſt intelligenda cum iiſdē quali & caſus,ad quem fit extenſio,eiuſdem naturę formæ,haud diuerſæ eſſe debet,ueluti ſupra dixi primo articulo,per ea,q̄ hn̄r per gl.in c.hi, q̃ de in 6.& ibi Gem.Bar.in l.1.§.& ſi poſt ope. ff.de oper.nunc.& in l.cum ſtipulatus ſum à procu ff.de uerb.obli.& Bal.in l.ſi conſtante C. de don. nup.cum ſimi.Et ex his puto ad fauorem D.Iu ipſius neptes pronunciandum fore. Laus Deo.

SVMMARIVM.

rum appellatio in conditione ēt filias fœminas cōprehen- adeò vt illarum exiſtentia condō deficiat:Fallit num.10.

culinum in caſu fauorabili a teſtatore prolatum compre- dit fœmininum.

ditio,ſi deceſſerit ſine filijs maſculis,à teſtatore expreſſa,in gitur etiam de feminis.Contra num. 12.

ditio,ſi ſine filijs,ſolum maſculos continet,q̄n teſtator habēs illas in re certa inſtituerit,filios verò maſculos hr̃edes ,& quid ſi filias fœminas non haberet, maſculos verò tuiſſe,atq; inuicē ſubſtituiſſet ſub condōne,ſi ſine filijs.

expreſſa a teſtatore debet intelligi ſ̃m iuris diſpōnem.

appellatio in conditione quandoque ſolum maſculos net ex præſumpta mente teſtatori, & quomodo mēs iſta gatur vſque ad num 11.

femina non excludit ſubſtitutum ſub conditione, ſi ſine fi- vbicunque teſtator agnationem ſuam reſpexit.

teſtatoris ex ſubſequentibus colligitur.

a perſonis minus dilectis ad magis dilectas procedit.

magis cenſent̃ prius noīati,& agnati magis,q̄ cognati.

conjecturata teſtatoris in ſideicom. & conditionibus eſt ltum attendenda.

gumentum de illa tacita conditione,ſi ſine filijs,à lege ſub- tellecta ad expreſſam non procedit.

Filius naturalis legitimatus regulariter non ſuccedit in feudo, & emphyteoſi eccleſiaſtica:& ad hoc,vt ſuccedat,q̃d req̃rat̃.

Naturales filij abſq; peccato haberi nequeunt.

Argumentum de feudo ad emphy. eccleſiæ procedit in illa q. An legitimatus in eis ſuccedat.

17 *Legitimatio ad dignitates,& bona eccleſiaſtica ab imperatore non fit,ſed à Papa.*

18 *Feminæ in feudo,extantibus maſculis,aut agnatis etiam in infinitum,regulariter non ſuccedunt, licet de ijs in inueſtitura mentio fecta eſſet.*

19 *Ad feudum conceſſum pro ſe,& filijs,& deſcendentib.quo ordine,& quo iure deſcendentes admittantur.*

20 *Bartoli declaratio in l.vt iuriſiurandi §.ſi liberi ff.de ope.libe. in uerſi.quæro,quid ſi filius renuntiauit.*

21 *Emphyteoſis conceſſu pro ſe,filijs,& deſcendentib.maſculis,an veniat iure hæreditario.*

22 *Emphyt.eccleſiæ,& feudum æquiparantur,& de uno ad aliud rectè arguitur.*

23 *Feudum quando eſt quid hæreditarium ſub fideicom.vniuerſali comprehenditur.*

24 *Feudum non dicitur ſimpliciter quid hæreditarium, ſed ijs non extantibus,pro quib.expreſſè,& nominatim conceſſum fuit, & num.28.*

25 *In ſucceſſione feudi,& emphyteoſis ſeruatur conſuetudo loci, & eccleſiæ,quod declara,vt num.30.& 31.*

26 *Feuda eccleſiæ,& emphytheoſis ꝙ ex conceſſione Papæ, vel conſuetudine ſint quid hæreditariū,& ad oēs vel fęminas indifferenter tranſeant,verum eſt, q̄n eſſemus in dubio, ſed ſi conceſſa eſſent pro ſe filijs,& deſcendentibus maſculis tantū, conceſſio Papæ,aut conſuetudo locum non habet.*

27 *Conceſſio,vel gratia ſuperioris in dubio non tollit ea,quæ certa lege inter contrahentes conuenta ſunt.*

29 *Pacta expreſſa operantur contra conſuetudinem,& declarationem in vim ſtatuti factam.*

30 *Conſuetudo laicorū eccleſiis p̄iudicialis non ualet,neq; ſeruat̃.*

31 *In varietate opinionum,ſi extet conſuetudo alteri opinioni cōformis,ea ſeruanda eſt.*

32 *Filius naturalis legitimatus hæres à patre inſtitutus,& ꝑ fideicom.grauatus legitimā,& Trebellianicam detrahere poteſt.*

33 *Legitima an poſſit detrahi de feudo,& emphyteoſi eccleſiæ:& quid de Trebellianica num.39.*

34 *Feudum,ſeu emphyteoſis quando non eſt quid hæreditarium, non computatur filio in legitimam debitam iure naturæ.*

35 *Legitima debetur filio,ſi hæres eſſe velit,& non aliter.*

36 *Feudum filio non debetur poſt mortem patris tanquam cauſa mortis capio contra Alex.in l.ſi patr.ff.ad Treb.*

37 *In legitimam debitam iure naturæ ſolum ad imputatur,quod eſt de hæreditate,patrimonio,& ſubſtantia patris.*

38 *Feudum,vel emphyt.conceſſam pro ſe,& filijs in legitimam eſſe imputandam,quomodo intelligatur.*

40 *In Trebellianicam non imputantur habita extra teſtamentū, niſi expreſſè dictum ſit.*

41 *Trebellianica quid ſit.*

42 *Feudi inueſtitura fieri non pōt in præiudicium antiquæ conceſionis,ſi in ea comprehenſi ſuperſint,nec in præiudicium vocatorum ex teſtō,ſi feudum ſit quid hæreditarium.*

43 *Frater,ſiue illius deſcendentes quando in feudo ſuccedunt alteri fratri deficienti ſine filijs,& deſcendentibus maſculis, neque illius portio ad dominum reuertitur.*

44 *Donatio,& dotis conſtitutio de bonis fideicom. ſubiectis valet vſque ad legitimam,& quid vltra.*

45 *Feudum nec donari,nec in dotem dari poteſt,niſi deficientibus maſculis ad fęminas tranſiret.*

46 *Feudi alienati reuocatio,& inueſtitura infra ꝗ tp̄s petēda eſt.*

EPITOME.

Filia fœmina non facit deficere conditionem, ſi ſine filiis legitimis natis ex legitimo matrimonio,quando ex diſpoſitis apparet,teſtatorem reſpexiſſe agnationem,& familiam ſuam.

Legitimatus regulariter non ſuccedit in feudis, & in emphyteoſi eccleſiaſtica, & ad hoc,vt ſuccedat,quid requiratur.

Feudum,aut emphy.eccleſiæ conceſſa pro ſe, & filiis,& deſcendentib. maſculis tantū ad fœminas non

UNIVERSITÄTS-BIBLIOTHEK PADERBORN